

SVEIKATOS FORUMO KONFERENCIJOS
„Sveikatą 2020 metams kuriame šiandien“
DEKLARACIJA

Sveikatos forumo metinės konferencijos „Sveikatą 2020 metams kuriame šiandien“, vykusios 2012 m. lapkričio 29-30 d. Vilniuje, dalyviai, įvertinę daugelio nevyriausybinių organizacijų, dalyvaujančių sveikatinimo veikloje, Europos Komisijos, tarptautinių organizacijų (visų pirma Pasaulio sveikatos organizacijos) bei tarptautinių ekspertų pristatytą patirtį, o taip pat sveikindami ir pritardami Lietuvos Respublikos Prezidentės kvietimui ir raginimui burtis bendram darbui Lietuvos žmonių sveikatos ir gerovės labui,

Konstatuoja, jog:

- Teigiamos daugelio šalies gyventojų sveikatos situaciją atspindinčių rodiklių kaitos tendencijos demonstruoja šalyje egzistuojantį potencialą, įgalinantį spręsti visuomenės sveikatos problemas;
- Egzistuoja vis dar ženklūs nacionalinių sveikatos rodiklių netolygumai, lyginant su Europos Sąjungos šalių vidurkiais;
- Europos Sąjungos sveikatos strategija ir Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono komiteto 62-je sesijoje 2012 m. rugsėjo mėn. priimtas politinis dokumentas „Sveikata 2020“ bei jo įgyvendinimo regione veiksmų gairės sukuria konceptualų pagrindą Lietuvos ir kitų šalių nacionalinių programų kūrimui ir įgyvendinimui.

Pritaria nuostatom, kad:

- Nuosekli Europos Sąjungos sveikatos strategijos sklaida ir įgyvendinimas yra esminis šalies ekonominės ir socialinės raidos bei gyventojų sveikatos stiprinimo rezervas;
- Atsižvelgiant į praeito periodo Lietuvos sveikatos programos pamokas ir siekiant efektyvesnio Lietuvos sveikatos programos 2020 m. įgyvendinimo, būtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės lygmenyje mobilizuoti visus šalies socialinės-ekonominės sąrangos sektorius savo veiklą vykdyti atsižvelgiant į šalies gyventojų sveikatos poreikius, tam panaudojant valstybės teisinio reguliavimo mechanizmus, įgyvendinant sveikatai palankią fiskalinę politiką, sukuriant sveikatą palaikančią socialinę bei fizinę aplinką, skatinant šalies piliečius, bendruomenes, savivaldybes, verslo įmones ir nevyriausybines organizacijas aktyviai ir atsakingai dalyvauti sveikatinimo procese;
- Lietuvos sveikatos programos 2020 m. projekto pagrindinės nuostatos yra tvirtas geresnės gyventojų sveikatos pagrindas;
- Didesnių įgaliojimų ir atsakomybės suteikimas pirminei sveikatos priežiūros grandžiai (šeimos medicinos institucijai), kurios aktyvi pozicija sveikatos stiprinimo, ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos proceso valdymo srityje, bendradarbiaujant su specializuotomis gydymo įstaigomis, visuomenės sveikatos tarnybomis, savivalda bei bendruomenėmis, užtikrins geresnę Lietuvos gyventojų sveikatą ir ilgaamžiškumą, padidins sveikatos sektoriaus efektyvumą;
- Valstybė, piliečiai, sveikatos priežiūros specialistai ir pacientai yra lygiaverčiai sveikatinimo proceso dalyviai;
- Nevyriausybinių organizacijų, verslo įmonių ir bendruomenių dalyvavimas sveikos gyvensenos sklaidoje bei sveikatos išsaugojimui palankios plėtros formavime yra esminė prielaida, būtina didinant pačios visuomenės sąmoningumą ir motyvaciją gyventi sveikai;
- Sveikatinimo veikla turėtų būti vystoma bendradarbiaujant viešajam ir privačiam sektoriams;
- Sveikatos technologijų, kurių efektyvumas yra pagrįstas mokslo įrodymais, diegimas į asmens ir visuomenės sveikatos praktiką yra sveikatos priežiūros plėtros prioritetasis;

- Tarptautinėje praktikoje pasiteisinęs sveikatos technologijų vertinimo sąjūdis turi tapti integralia sveikatos sektoriaus pažangos dalimi, apimančia sprendimus dėl kompensuojamų valstybės lėšomis paslaugų ir prekių sąrašų, sveikatinimo veiklos prioritizavimo ir investicijų planavimo procesus;
- Inovatyvių asmens ir visuomenės sveikatos technologijų plėtra Lietuvoje statistiškai patikimai pasiteisino perinatologijoje, kardiologijoje, astmos valdyme, mažinant traumatizmą keliuose. Gerosios tarptautinės ir nacionalinės inovacijų diegimo patirties sklaida visoje sveikatinimo veikloje yra esminė Lietuvos gyventojų sveikatos lygio augimo prielaida;
- Diegiant inovatyvias sveikatos technologijas, būtinas medicininiais ir ekonominiais aspektais pagrįstas racionalus jų išdėstymas šalies ir Europos regionų lygiais.

Kviečia Lietuvos Respublikos Vyriausybę:

- Parengti ir teikti Lietuvos Respublikos Seimui tvirtinti Lietuvos sveikatos programą 2020 m. ir sukurti funkcionalų jos įgyvendinimo mechanizmą, užtikrinantį tvarų gyventojų sveikatos lygio augimą, išryškinantį nuostatas, kad sveikata yra visuomenės turtas, kad sveikatos ugdymas ir profilaktika yra investicija į Valstybės ateitį;
- Sukurti efektyvią lėtinių neinfekcinių ligų stebėsenos sistemą ir parengti didžiausią įtaką sveikatos rodikliams turinčių lėtinių neinfekcinių ligų (širdies ir kraujagyslių ligų, onkologinių susirgimų, diabeto ir lėtinės obstrukcinės plaučių ligos) valdymo valstybines programas bei užtikrinti tvarų jų įgyvendinimą;
- Įdiegti mokslo įrodymais pagrįstą sveikatos technologijų vertinimo, plėtros ir valdymo sistemą.

Kviečia Lietuvos savivaldybes:

- Aktyviai dalyvauti svarstant, priimant ir įgyvendinant Lietuvos sveikatos programą 2020 m. ir kitas nacionalines programas;
- Kurti regionines ilgalaikes bendruomenių sveikatinimo programas;
- Skatinti savivaldybės institucijas, nevyriausybinės organizacijas, asmens ir visuomenės sveikatos specialistus, bendruomenes aktyviai dalyvauti sveikatinimo sąjūdyje.

Kviečia Lietuvos mokslo ir mokymo įstaigas:

- Stiprinti asmens ir visuomenės sveikatos specialistų, tame tarpe šeimos gydytojų, ruošimą, mokymo programose skiriant daugiau dėmesio sveikatos išsaugojimui, stiprinimui, neinfekcinių ligų epidemiologijai, profilaktikai ir kontrolei;
- Plėtoti aukštos kokybės mokslinius tyrimus, skirtus efektyvių sveikatos technologijų asmens ir visuomenės sveikatos srityje paieškai ir efektyvumo vertinimui.

Kviečia nevyriausybinės organizacijas:

- Aktyviai dalyvauti svarstant ir įgyvendinant Lietuvos sveikatos programą 2020 m. bei kitas nacionalines ir regionines programas;
- Keistis tarpusavyje žiniomis ir gerąja patirtimi, o taip pat bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, savivaldybėmis, bendruomenėmis, verslo įmonėmis, ugdant visuomenės supratimą, gerinant visuomenės informavimą ir skleidžiant informaciją apie sveiką gyvenimą ir kitas su sveikatos stiprinimu susijusias veiklos sritis.

Kviečia piliečius:

- Tapti aktyviais sveikatos politikos formavimo dalyviais ir jos įgyvendinimo rėmėjais;
- Prisiimti didesnę atsakomybę už savo sveikatą, jos išsaugojimą ir stiprinimą, aktyviai įsijungiant į sveikatinimo sąjūdį, apimantį laikotarpį nuo gimimo iki orios senatvės.